

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/330/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612201838
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6612201838.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci žalobkyne M. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX C. G. P., právne zastúpenej JUDr. Františkom Farkašom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Háľková 5, 831 03 Bratislava, proti žalovaným 1/ E. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX B. XXX, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou M. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. S. Y. XXX/X, XXX XX C. G. P., 2/ M. M., nar. XX. XX. XXXX, pozbavenému spôsobilosti na právne úkony, bytom F. S. Y. XXX/X, XXX XX C. G. P., zastúpenému opatrovníčkou M. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. S. Y. XXX/X, XXX XX C. G. P., právne zastúpenému JUDr. Jánom Čipkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Partizánska 197, 981 01 Hnúšťa, 3/ O. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou N. O., zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, v konaní o zaplatenie sumy 2990,47 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8C/21/2012-133 zo dňa 20. 11. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu žalobkyne na zaplatenie sumy 2990,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 08. 12. 2009 do zaplatenia od žalovaných 1/, 2/ a 3/ zamietol (prvý výrok) a v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania (tretí výrok) zrušuje a vec v tomto rozsahu vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 20. 11. 2013 zamietol žalobu žalobkyne na zaplatenie sumy 2990,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 08. 12. 2009 do zaplatenia od žalovaných 1/, 2/, 3/ (prvý výrok). Zároveň zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Lučenec č. k. 8C/21/2012-52 zo dňa 27. 12. 2012 v plnom rozsahu (druhý výrok). Ďalej uviedol, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej (tretí výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia bezdôvodného obohatenia vo výške 2176,41 Eur a náhrady škody vo výške 814,06 Eur. Okresný súd mal preukázané, že žalobkyňa (kupujúca) dňa 12. 09. 2009 uzavrela so žalovanými 1/, 2/ a 3/ kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území C. G. P. zapísané na LV č. XXXX ako parc. reg. „C“ parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría vo výmere XX m², parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría vo výmere XXX m² a stavba rodinného domu súp. č. XX na parc. č. XXX/X v podiele 1/1 a nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území C. G. P. zapísané na LV č. XXXX ako parc. reg. „C“ parc. č. XXX záhrada vo výmere XXX m² v podiele 1-ica. Žalobkyňa predmetné nehnuteľnosti kúpila od žalovaných 1/-3/ za kúpnu cenu 9958,19 Eur (300 000,- Sk), ktorú zaplatila pri podpísaní kúpnej zmluvy.

Okresný súd zistil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5C/218/2008 v právnej veci žalobcu M. J. proti žalovanej M. A., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, bolo rozsudkom zo dňa 13. 11. 2009 určené, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností. Účastníkom náhradu trov konania neprižnal.

Počas prvostupňového konania žalovaní 1/, 2/ vzniesli námietku premlčania. Podľa názoru okresného súdu žalobkyňa začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia od 13. 11. 2009 (odo dňa pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 5C/218/2008) a uplynula dňa 13. 11. 2011. Žaloba bola doručená okresnému súdu dňa 06. 12. 2011, t. j. oneskorene. Objektívna premlčacia doba začala plynúť od zaplatenia kúpnej ceny (odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu), t. j. od 12. 09. 2008 a uplynula dňom 12. 09. 2011. Pretože subjektívna premlčacia doba môže plynúť len v rámci objektívnej premlčacej doby, nárok žalobkyne sa premlčal dňom 12. 09. 2011. Ohľadne uplatňovanej náhrady škody okresný súd konštatoval, že žalobkyňa už 13. 11. 2009 pri vyhlásení rozsudku vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 5C/218/2008 vedela, že jej žalobca náhradu trov konania nezaplatí, preto jej začala plynúť dvojročná subjektívna doba na uplatnenie nároku na náhradu škody a zároveň aj trojročná objektívna doba. Keďže subjektívna premlčacia doba márne uplynula dňa 13. 11. 2011, na ďalšie plynutie objektívnej doby sa neprihliada. Okresný súd poukázal na to, že žalobkyňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/ 218/2008 využila svoje ústavné právo a splnomocnila právnu zástupkyňu na jej zastupovanie v súdnom konaní. Trovy, ktoré jej vznikli v uvedenom konaní, nemôžu zaplatiť žalovaní 1/-3/, pretože na to neexistuje žiaden právny dôvod a keďže nie sú s ňou v žiadnom právnom vzťahu. Taktiež neexistuje žiaden hmotnoprávny predpoklad, na základe ktorého by žalovaní 1/-3/ zodpovedali za vznik škody.

Okresný súd zrušil platobný rozkaz č. k. 8C/21/2012-52 zo dňa 27. 12. 2012, pretože sa ho nepodarilo doručiť žalovanému 3/ do vlastných rúk.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti rozsudku okresného súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a jej žalobe vyhovel, eventuálne rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila tým, že okresný súd bez reálneho právneho základu akceptoval námietku premlčania vznesenú žalovanými 1/ a 2/. Podľa jej názoru, posúdenie nároku na bezdôvodné obohatenie vrátane súvisiacej lehoty nemôže pôsobiť retroaktívne, pričom nie je možné aplikovať akékoľvek lehoty od dátumu neprávoplatného a nevykonateľného rozhodnutia. Poukázala na to, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nevedela o tom, že jej žalovaní predali viac ako mohli. Lehota na plynutie bezdôvodného obohatenia nemohla začať plynúť uzatvorením kúpnej zmluvy a vyplatením kúpnej ceny. Jej prítomnosť pri vynesení rozsudku okresného súdu sp. zn. 5C/218/2008 nie je začiatkom lehoty na plynutie premlčacej doby. Podľa jej názoru boli splnené podmienky aj pre plynutie desaťročnej premlčacej doby z titulu úmyselného konania žalovaných 1/-3/. Neprávoplatné rozhodnutie súdu nezakladá žiadne práva ani povinnosti účastníkov, preto nie je možné od takéhoto rozhodnutia odvíjať lehoty premlčania. Reálne a objektívne sa dozvedela o tom, kto a v akej výške sa na jej úkor obohatil až právoplatnosťou rozhodnutia súdu vo veci sp. zn. 5C/218/2008.

Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňom zaplatenia kúpnej ceny. Okresný súd správne ustálil aj uplynutie premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia i na uplatnenie práva na náhradu škody. Podľa jeho názoru, rozsudok okresného súdu je náležite odôvodnený. Žalobkyňa odpredali nehnuteľnosti v stave v akom ich užívali a výška kúpnej ceny bola dohodnutá s prihliadnutím na výmeru nehnuteľností, ktorú reálne užívali.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku (prvý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách prvostupňového konania (tretí výrok) podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.) a to z týchto dôvodov:

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v uvedenom zmysle ide vtedy,

ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Odvolací súd je síce rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.), avšak musí ex offo prihliadať i na vady konania pred súdom prvého stupňa (procesnoprávneho charakteru), ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

Návrh na začatie konania je jeden z najvýznamnejších prejavov dispozičnej zásady, pretože účastník svojím dispozičným úkonom vyvolá začatie konania, t. j. zákonom predvídané následky tohto konania a zároveň vymedzuje jeho predmet. Jeho význam zvyrazňuje aj skutočnosť, že prostredníctvom neho realizuje účastník svoje právo na súdnu ochranu.

K významným procesným úkonom vo veci samej patrí zmena návrhu na začatie konania. Občiansky súdny poriadok ju upravuje v ustanovení § 95, podľa ktorého môže žalobca (platí to aj pre žalovaného pri vzájomnom návrhu) svojím dispozičným úkonom v konaní pred súdom a so súhlasom súdu zmeniť svoj návrh na začatie konania (žalobu), v dôsledku čoho dochádza k dispozícii s predmetom konania.

Za zmenu návrhu na začatie konania možno pokladať predovšetkým taký procesný úkon, ktorý sa vzťahuje na petit pôvodného návrhu na začatie konania, ak žalobca žiada: 1/ viac (kvantitatívna zmena), 2/ niečo iné (kvalitatívna zmena), 3/ to isté ale z iného právneho dôvodu (zmena tvrdeného skutkového stavu bez zmeny petitu). Zmenený návrh súd doručí ostatným účastníkom do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene (§ 95 ods. 1 druhá veta O. s. p.).

Súd ex offo preskúma vplyv zmeny návrhu na začatie konania na celý priebeh konania. Zmenu návrhu nepripustí vtedy, ak dospeje k záveru, že by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. O návrhu na zmenu návrhu rozhoduje súd uznesením, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. O zmene návrhu môže rozhodnúť priamo na pojednávaní alebo mimo pojednávania. Ak súd na pojednávaní vyhovie návrhu žalobcu a zmení uznesením návrh na začatie konania, treba skúmať, či na pojednávaní boli, alebo neboli prítomní všetci účastníci konania. Ak na pojednávaní boli prítomní všetci účastníci, súd po vyhlásení uznesenia nemusí písomne vyhotovovať obsah vyhláseného uznesenia a ani ho doručovať účastníkom. V prípade, ak na pojednávaní, na ktorom sa pripustila zmena návrhu, neboli prítomní všetci účastníci, musí im súd ex lege doručiť zmenený návrh (uznesenie) do vlastných rúk.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby jej žalovaní 1/-3/ spoločne a nerozdielne zaplatili istinu vo výške 2990,47 Eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne z dlžnej istiny od 08. 12. 2009 do zaplattenia (č.l. 45 spisu).

Okresný súd vydal platobný rozkaz č. k. 8C/21/2012-52 zo dňa 27. 12.2012, ktorým uložil žalovaným 1/-3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni do 15 dní sumu 2990,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2990,47 Eur od 08. 12. 2009 do zaplattenia a nahradiť jej trovy konania vo výške 185,63 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 634,74 Eur k rukám jej právneho zástupcu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných alebo, aby v tej istej lehote podali odpor.

Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému 3/ do vlastných rúk.

Na pojednávaní dňa 28. 06. 2013 sa žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu domáhala pripustenia zmeny žaloby týkajúcej sa „uplatneného úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2990,47 Eur od 08. 12. 2009 do zaplattenia“.

Okresný súd na pojednávaní dňa 28. 06. 2013 (č.l. 97 spisu) pripustil zmenu žaloby uznesením v znení: „Súd pripúšťa rozšírenie žaloby na zaplattenie sumy 2990,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2990,47 eur od 08. 12. 2009 do zaplattenia“.

Z obsahu zápisnice o pojednávanií zo dňa 28. 06. 2013 vyplýva, že na pojednávanií bola prítomná žalobkyňa, jej právny zástupca, opatrovníčka žalovaného 2/ a zároveň splnomocnená zástupkyňa žalovanej 1/, právny zástupca žalovaného 2/. Na pojednávanií nebola prítomná žalovaná 1/, žalovaný 3/ a opatrovník žalovaného 3/.

Odvolací súd zistil, že zmenená žaloba nebola doručená do vlastných rúk účastníkom, ktorí neboli prítomní na pojednávanií, na ktorom došlo k zmene žaloby. Zároveň z obsahu zmenenej žaloby nie je zrejmé, či ide o solidárny záväzok žalovaných 1/ - 3/, eventuálne ktorý zo žalovaných 1/-3/ má zaplatiť žalobkyni uplatnený nárok.

Odvolací súd zdôrazňuje, že súd je viazaný návrhom na začatie konania, z čoho vyplýva, že nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú (§ 153 ods. 2 O. s. p.).

Súd i po pripustení zmeny žaloby musí ex offio skúmať, či zmenená žaloba spĺňa zákonom stanovené náležitosti, t. j. aby z jej petitu bolo zrejmé, čoho sa žalobca domáha. Pri pasívnej solidarite (§ 511 Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“) musí byť povinnosť toho - ktorého žalovaného vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom (t. j. musí byť zrejmé, či na strane žalovaných je daná solidárna povinnosť, resp. či voči každému z nich je uplatnená delená povinnosť). Z toho vyplýva, že ak petit žaloby (teda i zmenená žaloba) nemá uvedené atribúty, súd o nej nemôže konať a rozhodnúť, ale musí odstrániť nejasnosti petitu postupom podľa ustanovenia § 43 ods. 2 O. s. p.

Keďže okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol o takom predmete konania, ktorý nemal procesne náležite ustálený a zmenená žaloba nebola doručená podľa § 95 ods. 1 O. s. p. účastníkom, ktorí neboli prítomní na pojednávanií, na ktorom došlo k zmene žaloby vznikli vady konania (procesnoprávneho charakteru), ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.), a preto odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok vo výroku vo veci samej (prvý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách prvostupňového konania (tretí výrok) podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

Vo výroku rozsudku, ktorý nebol napadnutý odvolaním (druhý výrok), zostal rozsudok nedotknutý (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.